

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«СПІЛЬНІ ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	292 Міжнародні економічні відносини ОПП Міжнародні економічні відносини
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., семінарських занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника(ів)	Миколенко Інна Григорівна, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., доцент, ауд. 474 (навчальний корпус 4) e-mail inna.mykolenko@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/mykolenko-inna-grygorivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови відсутні
Компетентності	загальні: ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями спеціальні: СК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації. СК 7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів
Результати навчання	РН 12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахування національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення політик ЄС включає обговорення різних точок зору, що сприяє розвитку вмінь аргументувати свої позиції, вести діалог і працювати в команді.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сформувані у здобувачів цілісне уявлення про спільні політики держав ЄС у сферах безпеки, економіки, освіти тощо та про механізми їх реалізації

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Спільна зовнішня політика та політика безпеки Європейського Союзу.
- Тема 2. Регіональна політика та роль регіонів в Європейському Союзі
- Тема 3. Спільна торговельна політика: інструменти та механізми реалізації.
- Тема 4. Цілі й принципи Спільної сільськогосподарської політики.
- Тема 5. Еволюція спільних політик у сфері рибальства; конкуренції; транспорту і промисловості.
- Тема 6. Енергетична політика ЄС.
- Тема 7. Науково-технічна й інноваційна політика ЄС.
- Тема 8. Політика Європейського Союзу щодо України.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда;
наочні методи: ілюстрування; демонстрування;
практичні методи: робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;

<p>2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності методи формування пізнавальних інтересів: <i>створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.</i></p> <p>3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи: <i>дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій.</i> комп'ютерні і мультимедійні методи: <i>використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</i></p> <p>4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю: <i>опитування, бесіда, доповідь;</i> методи письмового контролю: <i>самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.</i> методи самоконтролю: <i>самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.</i></p>	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
<p>Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання</p>	<p>Наведені у Додатку до силабусу</p>
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
<p>- щодо термінів виконання та перекладання</p>	<p>Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись термінів – дат і часу аудиторного виконання видів робіт або дистанційного (на платформі LMS Moodle).</p> <p>Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на 25% нижче. Перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>
<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Відвідування занять є обов'язковим</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки (Порядок оскарження результатів контрольних заходів у ПДАУ викладений у розділі 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті) https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf</p>
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
<p>1. Грубінко А.В. Європейський Союз після Brexit: продовження історії Моногр. / А.В. Грубінко, А.Ю. Мартинов. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2021. 258 с.</p> <p>2. Європейський Союз : вчора, сьогодні, завтра : навч. посібник / укл. Ю. Макар, В. Бурдяк, В. Макар, В. Семенко. Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 400 с.</p> <p>3. Європейський Союз : навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред.</p>	

А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с.

4. Європейський Союз в міжнародних відносинах : нав. посібник / В.В. Копійка, С.О. Маковський, М.А. Миронова; за ред. В.В. Копійки. К.: ВПЦ «Київський університет», 2021. 560 с.

5. Овчаренко О. Історія європейської інтеграції: навчальний посібник / Овчаренко О., Сухушина О., Земзюліна Н. Черкаси: Вертикаль, 2021. 302 с

6. Перспективи розвитку політики ЄС: глобальні та регіональні виміри: монографія / колектив авторів; за заг. ред. О.І. Брусилівської, І.М. Ковалюка. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова, 2019. 200 с.

Допоміжні

1. Бізнес-Інформ. Харків: Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, 2022. №. 12. С. 37-44.

2. Гердеген М. Європейське право: пер. з нім. К.: К.І.С., 2021. 524 с.

3. Дейнека Т.А., Дивнич О.Д., Чернова О.В., Загребельна І.Л., Волкова Н.В. Сучасні глобальні тенденції економіки.

4. Інституційна система ЄС : навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. 2-ге вид., перероб. і доп. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2021. 226 с.

5. Істоміна К. Тенденції розвитку вищої освіти: європейська перспектива. Comparative Professional Pedagogy. 2023. № 13 (1). С. 70-75.

6. Ковалів М. В., Тимчишин Т. М., Ніканорова О. В. Основи права Європейського Союзу: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 212 с.

7. Комітет ВРУ з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (2022). URL: <https://komzak.rada.gov.ua/> (дата звернення: 16.05.2022).

8. Круглов В.В., Терещенко Д.А. Інтеграція системи вищої освіти України в європейській освітній простір. Публічне управління та митне адміністрування. 2022. Спецвипуск. С. 70–76.

9. Мусис Н. Усе про спільні політики Європейського Союзу: пер. з англ. К.: К.І.С., 2021. 446 с.

10. Право Європейського Союзу : підручник / [Р. А. Петров (кер. авт. кол.), А. О. Вакуленко, Ван Елсуwege П. та ін.]; за ред. Р. А. Петрова. Вид. 10-те, змінене і допов. Харків : Право, 2021. 484 с.

11. Право Європейського Союзу: навч. посіб. / за заг. ред. Р. А. Петрова. 2-ге вид. К.: Істина, 2020. 376 с.

12. EUROPE 2020. A European strategy for smart, sustainable and inclusive growth. URL: <https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/>

13. Callahan William A. Sensible Politics Visualizing International Relations, Oxford University Press, 2020. 364 p.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт ЄС: www.europa.eu

2. Euroobserver. URL : <http://euobserver.com>

3. EurActiv. URL : <http://www.euractiv.com>

4. Європа в Інтернет: Веб-путівник. URL : <http://www.knoweurope.net/demo/html/webdir.htm>

5. Загальна інформація про установи ЄС. URL : <http://europa.eu.int/geninfo/info-en.htm>

6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Делегації Європейської Комісії в Україні, Молдові та Білорусі. URL : www.delukr.cec.eu.int

8. Офіційний сайт ЄС. URL: http://europa.eu.int/index_en.htm

9. Угоди між Україною та ЄС. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=31609

10. Процес прийняття рішень на сайті ЄС. URL: http://www.europa.eu.int/eurlex/lex/en/droit_communaire/droit_communaire.htm

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни Спільні політики Європейського Союзу

Для денної форми навчання

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Реферат/ презентація	
Тема 1. Спільна зовнішня політика та політика безпеки Європейського Союзу	10		10
Тема 2. Регіональна політика та роль регіонів в Європейському Союзі	10		10
Тема 3. Спільна торговельна політика: інструменти та механізми реалізації.	10		10
Тема 4. Цілі й принципи Спільної сільськогосподарської політики.	10	10	20
Тема 5. Еволюція спільних політик у сфері рибальства; конкуренції; транспорту і промисловості.	10		10
Тема 6. Енергетична політика ЄС.	10		10
Тема 7. Науково-технічна й інноваційна політика ЄС.	10		10
Тема 8. Політика Європейського Союзу щодо України.	10	10	20
Разом	80	20	100

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних вправ

Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
9-10	висока активність на занятті, виконання всіх практичних завдань, уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання, повністю відображає визначені результати навчання.
7-8	самостійне виконання більшості завдань та демонстрація досягнень більшої частини запланованих результатів навчання
5-6	Середня активність, без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допущення при цьому окремих суттєвих неточностей та помилок, частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання
0-4	слабка активність на занятті, відсутність самостійного опрацювання матеріалу практичного заняття, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату/презентації

Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
9-10	на високому рівні – здобувач у роботі демонструє глибокий рівень розуміння сутності проблеми, що розглядається, логічність та самостійність у її викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; реферат/презентація містить обґрунтовані висновки; список використаних джерел 5-6 позицій, відповідає діючому стандарту оформлення бібліографії: здобувач при захисті реферату/презентації повністю демонструє засвоєний результат навчання за темою реферату/презентації.
7-8	на середньому рівні – здобувач демонструє розуміння основних положень питання, хоча є певні недоліки в структурі або логіці викладення матеріалу, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у оформленні реферату/презентації; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки, здобувач при захисті реферату не повністю володіє матеріалом щодо результату навчання за темою реферату/презентації.

5-6	на достатньому рівні – робота містить частковий або поверховий аналіз матеріалу, синтез інформації слабкий, структура не повністю логічна, є труднощі з абстрактним мисленням, інформація подається фрагментарно або нелогічно. здобувач демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час оформлення реферату/презентації; бібліографічний список нараховує 3-4 джерел містить суттєві помилки
0-4	на низькому рівні – здобувач демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; структура відсутня або хаотична, інформація подана незрозуміло; наявні суттєві помилки; висновки неповні; у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел і він подається не за сучасними правилами, здобувач відмовляється від захисту. що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів